

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Foi'a acést'a ese in tóta domineca,
— dar prenumerationile se prîmesecu
in tóte dílele.

Pretiulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
6 fi. pre $\frac{1}{2}$ anu 3 fi. pre unu tri-
luniu 1 fi. 50 . . . éra pentru Stra-
netate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu
4 fi. pre unu triluniu 2 fi. in v. a.
Unn exemplariu costa 10 cr.

Tóte siodeniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redatiunea dirigintă a diurnalului:

Aradu, strata Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se prîmesecu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

INVITARE la PRENUMERATIUNE.

Acestu numeru termina abonamintele facute pre treiluniulu *Juliu—Septemvre*, d'in actualulu anu 1871.

Deci invitamu pre confratii nostri romani, pre romanii de anima, sà-si reinnoésea abonamintele loru
si pre ultimulu treiluniu *Optomvre—Diecemvre 1871*, pentru diurnalulu nostru „unicu“ in feliulu seu de d'in
côce de Carpati, — cà-ci si noi ne facuramu „neobositi“ in sbiciuirea viteloru.

Cu tóte că amu mai amplificatu formatulu si contienutulu diurnalului, conditiunile de abonare voru
remanè totu cele de pone acusi'a, si anume:

a) pentru imperiulu Austro-Ungari'a	fi. 1 cr. 50.
b) " Roman'a libera si pentru strainetate	fi. 2 cr.
c) " invetiatorii poporali seraci si provediuti cu atestatu emisu de catra
óre-care persóna credibile, se va face si in venitoriu favorulu de diumetatea pretiului,
si asiè	fi. — cr. 75.

Celoru ce nu-si voru reinnoi abonamentulu se va suspendá tramiterea diurnalului, nesciindu noi
voi'a nimenu'a si nevoindu a ne obtrude.

Déca inse unii aru voi sà-si faca o comoditate óre-care pentru venitoriu, ca sà nu i se suspindá
tramiterea diurnalului neci pone ce-si va rennoi abonamintele sele: spre orientarea nostra sigura ne rugamü,
ca unii ca acei'a, sà bine voiésca a se insinuá la noi ca abonanti „stabili“, si li vomu satisface cererea.

Éra restantii d'in trecutu sunt chiamati a depurá pretensiunile nostra.

Costulu abonaminteloru sà se tramita in epistola francata séu pr'in „avise postali“

la

Aministrati'a „Gurei-Satului,“
in Aradu, strata Teleki-ana la nrulu 27.

Spre deslucirea situațiunei Bucovinene.

Ce tienuta iau domnii de romanu d'in tiéra?

La serbari nationale, léger, remanu pe-a casa, intr'u' singura toilette; doctrinisindu: positiunea nostra geografica si mai alesu etnografi'a curflorù nostre celor stralucite boeresci, — ni impunu seriosulu deobleagamentu a nu ne pierde pasii in cerculi vitiosi, ci sà fimu eu tóta bagarea de séma, cumu amu potè trece noroialu cosmopoliticu pedestri si neintinati, cumu amu evitá „Seillam“ si „Charibdim“ cca pericolúsa, a aliantiei universale israelite, care suntemu! unde se incurea

chiverniselele nostra, — si mai pre susu de tóte cumu ne-am potè asigurá de ragelosulu favoru alu balaurului bicapitatu.

Iata un'a bucate de politica domnesca, pentru a carei finale deslegare inca nu s'a nascetu minte mojicésca: —

* * *

I. Pentru ce nu participara mai multi romani bucovineni, preoti si lumeni, singuriti séu ca corporatiuni, la serbarea d'in Putna?

R. Spre nefericire séu fericire compunetorii programei de festivitatea putnense nu au luat comptu de — tipiculu tierii! . . .

Descantaturi romaneschi.
de pr'in tōte coturile
— de Vasiesiu P. —

1.

Of, of, of! sì hei, hei, hei! —
Buna-e clis'a cu malaiu,
Ba'-nea si-unu darabu de cōsta
Fripta, scii 'n spudia de-a nōsta,
Si-apoi sā-i dai cāt'a vinu
Si viór'a lui Martinu,
Sā-mi traga un'a de doru,
Si-apoi bataru sā si moru. . . .

2.

Nu-e viéti'a mai frumōsa,
De cātu candu me vedu la cosa,
Si-mi tragu bredile cinci si siésa,
De dusmani Dieu neci cā-mi pasa.

3.

Este 'n lume o dīcală,
Cā romanu-si face fala,
Dīcendu cā-e voinicu de munte
Si cā 'n lupta-e totu in frunte.

4.

De candu sum eu popa 'n satu,
La multi pecate-am iertatu,
Si-numai pitiale-am luatu;
Eu odata'-nse am gresitu,
Si-apoi candu m'am spoveditu,
Reu Dragut'a m'a belitu,
Dieu de-abie m'am mantuitu. . . .

5.

Vorba multa-e seracia,
Romanulu totu bea rachia,
Rachiu d'elu cu spiritusiu,
Pan' ce crucea i-ai si pusu. . . !

6.

Pela noi se totu vorbesce,
Cumu-cā nōmtiulu ne belesce; —
E si dreptu, e si mintiuna,
Dar' magiarulu ne sugruma. . . .

(voru urmă.)

Şmecherul de la Caransebeş.

Óre Rādai aruncat-si-a elu candu-va ochii si
asupr'a Societati de asigurare „Europ'a"? ! . . .
— Mai multi asigurati. —

A. si B.

A. Óre de ce sunt acum'a magiarii atātu de catraniti
asupr'a slaviloru d'in Cislaitani'a, cā nu-e multu timpu, de
candu erau sā-i manance de dragu? !

B. Hei, vedi frate! asiè sunt ómenii cari nu vedu mai
departe, de cātu cātu li curge nasulu; apoi vedi pre timpulu
acelu de dragoste, slavii ajutorau pre magiari la recastigarea
drepturilor loru nationali, crediendu, cā magiarulu inca e
iubitoriu de libertate si dreptate. Dar' magiarii in urma, dupa
ce se vediura pe calu, legandu ortacia dualistica cu nemtii,
speculara, cā ortacii loru dualistici de d'in colo voru potē
face cu slavi, ceea ce facu dloru, magiarii, cu noi romanii
de d'in cōci; dar' uritu se au mai insielatu... si vediendu, cā
ce o patiescu acum'a ortacii loru nemtii d'in partea slaviloru,
li e téma, cā in scurtu timpu au sā o patiesca si stapanitorii
nostrui magiari cu noi romanii de d'in cōci, — apoi vedi
au causa sā fia catraniti, cā-ci pe cumu se croesce, apoi
faimos'a ortacia dualistica cam sta pe duca.

A. Si apoi sciu cā nu-o sā-o oprésca nime.

A. Audi frate, cā cu ocasiunea conferintei cā-
iloru ferate, care se tienù mai de una-di la Berlinu,
la toastulu lui Openheim d'in Vien'a se-a cantat
imnul austriacu? . . .

B. Ast'a n'aru fi frate de neci o insemnatate,
numai sā nu se intempele, ca sā ni cante si imnul
Burcusiescu la — Vien'a. . . !

A. Ce deschilinire e între Nepomucu Ionu celu bemescu,
si Hopentiolera romanescu? Hâ!

B. Pre Nepomucu celu bemescu l'au aruncat in Moldov'a, pe candu pre Hopentioleru celu romanescu ilu scotu
nu numai d'in Moldov'a, ci si d'in Romani'a!

TAND'A si MAND'A.

T. Scii tu māi Mando, cine judeca si critica acum'a literatur'a si
diurnalistic'a romana?

M. Cine?

T. Catanele nemtiesci!

M. Ce spun? ! dar' bine, de unde sciu ei regulele literaturei
nōstre?

T. D'in reglementulu catanescu. . . .

M. Nume face sā ridu, ci mai bine spune-mi dupa care inteleptiu-
ne critica ei?

T. Dupa cea cu halb-rechts, halb-links, kehrt-euch, marsch. . . .

M. (seriosu): No frate, cā apoi atunci Dieu si potemu dice litera-
turei si diurnalisticiei nōstre: „marsch!“ si te ascunde de rusinea ómeniloru
acestor'a. . . .

T. Scii frate, ce e bucuria indoita?

M. Ce?

T. Bucuri'a indoita e, candu se alege Siepetianu de de-
putatu pentru sînodulu eparchiale d'in Caransebesiu. . . .

M. Cumu se intielegu eu ast'a?

T. Fôrte usioru; vedi Siepetianu se bucura cā a potutu
fi si elu deputatu, ér „Albina“ se bucura de bucuria lui. . . !

T. Ce cugeti Mando! ce ni-au lasat sulitasi dupa plecarea loru?
M. D'apoi ce sā ni fia lasatu? decât — gonoiu, strentie si detorie

La L. C. . . .

Nu mai plange frumosica
Dupa-unu nume de badica,
Cā-e pecatu de Domnudieu,
Sā suspine peptuiu teu!

Cā nu credu, sā fia 'n lume
Vr'unu voinicu romanu cu nume,
Carele sā nu voésca
Pe Lucretia sā-o iubésca. . . .

Si-apoi scii o paserică,
Ca si tine frumosica,
Ce dolosu scie cantă,
Toti romanii-o-gru sarută
Pre Lucretia Cost'a, —
Crede me pre legea mea!

Vasiesiu P.

TEATRU NATIONALU IN ARADU.

IV.

Epistol'a lui Siandricu catra fratele seu de cruce Todorica.

Carissime frate!

„Gargaunii“ se reprezentara Mercuri, la 16. Augustu. — Este de insemnat, că la reprezentatiunea acésta a teatrului a fostu mai cercetatu decât de comunu, și acésta a o amintiescu pentru aceea, pentru că Dlu Pascali a capatatu mai bunu gustu spre a se produce unui publicu cătu mai numerosu.

Dupa ce music'a-si fini alarm'a sa, cortin'a se ridică, — Dlu Balanescu in rolulu seu de Fridolinu infatiosid fati a santului Lazaru. Amortită, invaiata si insufletită de amoru, rusinosu inse de sfîr'a lui, maniosu de confusi a ce-lu prostesce, stă ciudatu ca celu d'in poveste, și procopti ca celu d'in „Patitulu“ Dlu Vulcanu, că-ci d'abiá-si scia deschide gur'a, — pare că reprezentă pre studintii ce respundu tacendu și se scusa, că si-au inventiat lectiunile dar' nu se sciu esprime. — Pre Dlu Pascali ce eră amorisatu de Iuli'a Mari'a Crampolini in rolulu seu de Siampiniacu ilu potemu numi de unu adeveratu gargaunu (pre bina), uitandu că de altminte e unu consorte fidelu.

Dn'a Pascali in rolulu ei de Dn'a Camila pote reprezentă o femeie emancipata. Me poti intrebă, cumu asiè? Uita bine! Ca femeie emancipata lasa, ca Dlu Pascali să fia sedus; in ambitiunea ei ilu insiela; in desmerdarea ei inse i léga ochii; in caprititulu ei de femei ilu facă să jocă miti a órba; in dreptulu unei femei emancipate ilu arestă; ér' in crudelitatea unei femei emancipate ilu facă să flamendișca, și in fine in vitutea legilor animei ilu facă să strige: „Mi-su flamendu! sluginico! ada-mi să mancu!“ Vedi, éca asiè suntemu cu femeile emancipate și cu barbatii neemancipati.

Altu-cum „Gargaunii“ sunt unu feliu de morbu. — Sî anume: gargaunu este acel a care iubesc urindu, — și sémena mai bine cu fluturii, că-ci și cel'a și esti a sburatorescu depe flóre pre flóre, spre a suge agredintiele de mere, și remanu inveninat! — Renumele artistilor ce au rolatu reclamá unu numaru óre-care mai mare de publicu, să fia cas'a plina plinutia; dara publiculu se scusă, că este satulu de „gargauni“, că-ci i pote vedé și pre trotoirulu stratelor preamblandu-se cutu e drag'a de dì; vede „gargauni“ in amoru, vede „gargauni“ in politica; vede in Romani'a o lume de ei, ba ce e mai multu vede și „gargaunce“ de ajunsu. Sî are dreptute. Deci peccatul a fostu a aduce pies'a ast'a asiè departe, chiar d'in Franci'a; că-ci potemu și noi serví cutarui scriitoriu asemene sujetu in originale nationale. . . .

Asia dara? !

Alu teu frate de cruce:

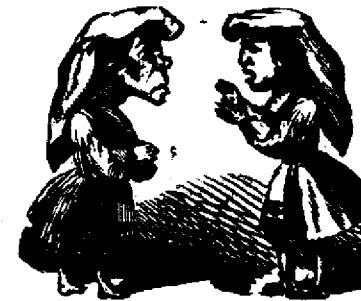
Siandricu,
celu micu.

A N E C D O T A.

— tramisa de Demetriu Machi. —

Preamblandu-se pr'in tergu duoi domnisiori de studenti, și trecendu pre lunga unu tieganu, ce tienea pe hastrai-calul de capestru spre vendiare, — domnisiорii se consultara a face o gluma cu tieganulu, deci-lu intrebara: „cu cătu dai rifulu de paudia mai tiegane? !“ La ce tieganulu ajutandu cód'a la calu li dîse: „placa-vi in duchénu, că acolo sunt celfele, și vi voru spune!“

TRÉNC'A SI FLÉNC'A.

T. Én spune-mi Flénc'o draga! óre de unde are Mariuti'a lustrimbóz vesmintele cele atâtu de frumose si scumpe? că Dieu la ei a casa e numai seraci'a góla.

F. D'apoi lucra sorman'a că-ci cătu e diu'a si nótpea e totu cu aculu in mana.

T. Eh bine draga să lucru si aculu si să-ti faci asiè vesmintă scumpe? ! . . .

F. Trebuie să scii tiucu-te, că dins'a lucru forte bine si frumosu apoi scii draga, lucrul bunu si frumosu se platesce in diu'a de astazi.

T. Apoi să nu te manance ciud'a soro draga? candu audi pe tenerii nostri critisandu damele romane, cumu-că aru fi falóse si că-si petrecu mai bucurosu cu straini, pre candu. . . .

F. Dar' ce ti s'a intemplatu éra scumpo? !

T. Inchipuesce-ti numai: la Balulu trecutu, ba să-ti jocă unulu macaru cu o romana, ei totu cu jidance.

F. D'apoi asiè e lumea soro draga: totu insulu cauta de unde traesc!

GACITURA.

D 3.5.8. a a a
 a a a
A A A ni s+ci b

(Deslegare: Deea numeri multi an, ecă betranu)

CIGURI-MIGURI.

[*] In Franci'a se a fostu constituitu unu jude-tiu, care să judece pre toti vinovatii patriei; venira inse la acea convingerea, că vinovatii nu potu fi judecati de cei vinovati. . . .

* * Muscalulu să-si fia oferatu éra-si amicitia Franciei. Unu barbatu alu Franciei inse i-a resupsu, că francesiloru li e scarba acum'a de o musca, care si-a bagat dejă botulu in pré multe spurcatiuni.

X „Pester Llyoid“ dice că fatia de miscamintele, d'in Romani'a, Austro-Ungari'a fore de neci o indoieala va merge mana in mana cu Germani'a. — Va să dică că, Ostr-Ungari'a totu-de-un'a va fi de Germani'a trasa nu numai de mana, ci și de pérù.

+ „Cunoscă te pro tine insu-ti!“ dicu subscriptorii articolului din nrulu 62 alu „Albinei;“ și intru adeveru, că déca Dloru aru fi avutu cunoștiu'a de sine, de siguru nu i-arn fi putut portá unu comediant de nasu, ca talianulu pre maiemut'a, și nu aru fi jocat pre a grosită comedia cu ei, ca să facă de risu la pilaritie.

Meliti'a Redactiunei.

„O declarare de amoru simplă, dar' totu-si in poesia! — Noi suntemu d'in capitolu locului pentru emanciparea femeilor, — acăstă este un punctu d'in program'a năstră. Titulatulu versu combate d'in un'a privinția dăs'a emancipare; ei bine, ea să nu trece de egoisti o să-lu publicamu, parte că e bunisoru, parte că numai estu-modu se potu lămuri principiile, și apoi — adeverul.

Dlu I. T. in Capucampului (Bucovin'a): Abonamentul DTele este înregistrat pentru lunele Septembrie, Octombrie și Noiembrie. Salutare!

Dlu G. R. in C. — Dlu I. P. Desenul c de multu destituuit d'in postulu de directoru tienutale alu Bancei „Transilvania,” și in loculu lui este denumitul Dlu Roth in Temisiör'a, éra in Aradu e acum' numai o protogenitura, in capulu carei'a sta Dlu Ioane Dobosiu; pr'in urmare adresăte la unul d'in esti duoi d'in urma.

Clubul „Uniunea Liberală” in Bucuresci: Pré buenrosu vi vomu scrvi. Speduirea o am inceputu cu nrulu trecutu. Costulu postalu pre anu face 3. lei noi. Priuniti salutarile năstre!

Dlu F. A. in Ch. — Cele trameșe sub nrulu 1 și 2 sunt de publicat, éra a 3-a nu, pone ce ne vomu informă si noi.

Dlu Dr. Dr. in Turinu: Respectele ti le-am presentat, priimesc resalutari le loru si ale mele. Omulu „providentială” este celu dela „Albină” dlu B. că-ci chiamatu ori nechiamatu elu insu-si se boteză astufelui! Cătu egoismu, cătu ambizia, cătu arroganta prăsta!... Dá Ondrasiu si-a ajunsu scopulu pone acus'a, nu scinu ince, cumu o să se sente dupa pac-

tula cu Boemii?... Romanii nu numai dormu, dar' si visăza, si vedi ast'a e ce me mai mangae, că-ci visandu cinc-va celu pucinu lucrăza — spiritulu.

On. Colegi dela „Telegrafulu” de Bucuresci si „Columna lai Transilvania”: — Amu dorî a sci motivele Dvôstra de ce să nu fia invitatii si redactorii diuraleloru umoristice la congresulu pressei romane? — Au nu tôte diarile nationali au unul si acel'a-si scopu final?...

Dlu S. Rotariu in I. — Amu facutu stramutarea ceruta si pe veitoriu.

Dlu Nicolau Pantă in V.-L. — Dá susutienemu favorulu pentru invetiatorii poporali „seraci,” DTa inse abonandu-te in primulu semestru cu fi. 3. nu ti-ai subiscaitii caracterulu de „invetiatoriu,” neci nu ai reflectat la „seracia,” éra noi neavendu onoreea a te cunoscă, te-amu fostu inregistratul intre abonatii regulati sub nrulu 193. Au nu ai primitu diurnalul sub totu decursulu primului semestru in lips'a „caracterului” depe adresa? Ér' dupa ce a espiratul semestrul, firesc ti s'a sistatua tramite-rea diurnalului, fiindu-că nu ti-ai renoită abonamentulu, neci nu ne-ai avisat macaru pone acum'. Asiè dara neci post'a, neci noi, nu suntemu de vina, ci singuru DTa. — Cătu pentru prezintă ti-amu trameșu nrii de pe semestru alu II. si pentru cei viitori te-amu insinuatu intre favoriti in conformitate cu cererea DTale. Quitt!

Confratelu nostru d'in Urbea mare: Esemplarile d'in nrulu 110 alti „Telegrafulu” de Bucuresci, de căte am dispusu, au trecutu; dar' o să procuram si pentru DTa cerutele exemplarile. Multumire pentru cele trameșe, si fii sigur de discretiunea năstre.

Proprietariu, editoriu si redactoru diriginte: Mircea B. Stanescu. — Girante respundietoriu si coreductoru: Basiliu Petricu.

Apelu

catra stimatii alegatori d'in cerculu Chisineu.

In consuantia cu programulu meu ce l'am fostu emis uocas'a alegerei, si spre a luă in desbatere comune o cestia importante, ce directamente apartine la interesele locali ale comunelor d'in cerculu electorale de Chisineu, — vinu a aduce la cunoștința publică, că cu scopu de convenire si de a tienă o **conferintia confidentiunale**, de adi intru un'a septamana, adica Domineca in 15. Octombrie, 1871, dupa stilul nou, dupa amédi la 3 ore, me voi presentă in Chisineu, in centrulu cercului.

Dreptu ce cu tota stim'a invită pre comunele d'in disul cercu, să binevoésca pre atunci a participă pr'in căti-va delegati la intenționat'a convenire fratiésca si conferintia confidentiunale, in localitatele Casinului d'in Chisineu, spre a ne intielege si spre a ajunge la unu resultatul ore-care.

Sperandu si asta data pretiuitlu spriginiu, ce-lu ceru in interesulu cercului, remanu devotatu si dorindu revedere ferice!

Aradu, in 8. Octombrie, 1871, nou.

Mircea B. Stanescu,
ca deputatulu poporului d'in cerculu electoral de Chisineu (comitatulu Aradului)
pentru Camer'a Ungariei.

Anunciu.

S'a pusu in luerare litografica totu loculu cu solemnitate depunerei darurilor oferite de romani si romance pe mormentulu lui *Stefanu celu mare* la monastirea Putn'a, desinata de dnulu pictoru si fotografu C. Satmari, ce intr' adinsu a fostu dusu acolo.

Pre tablou se arăta splendidulu cortegiu, cumu domnele romane ducu frumos'a urna consacrativa, elegantele epitafe oferite de domnele Romane si Bucovinene, flamurile oferite de dn'a Haralambie si de domnele d'in Iassi, cumu si acele ale Institutului de Bele arte.

Asemenea s'a desenatutu totu personagiulu asistentu, măretiulu artu de triumfu, aridicatu la port'a monastirei, cumu si pitoresc'a situatiune a santei monastiri Putn'a fundatul la anulu 1465.

Dd. doritori si posiede acestu memorabilu tablou nationale sunt cu onore rugati a adresă cererile D-lorul la subsemnatulu*) impreuna cu pretiulu de 5. franci**) unu exemplari si-lu voru primi pr'in posta bine ingrigitul.

Maiorulu **D. Pappasogulu**,
Bucuresci, Calea Vacaresci, la nrulu 151.

497
1871. n. civ.

1.-3.

Publicare de licitatiune.

D'in partea preturei d'in Buteni cu acăstă se face cunoscutu, cumu-că averile miscatōre esecutate dela *Pascu Lucă* si consortii lui pe partea lui *Vasile Deseo* si *Germanu Groză*, anume: 7 parechi de boi, pentru escontentarea pretensiunei de 66 fl. 85 cr. si accessoriile legale, in a 24-lea Octombrie a. c. inaintea de mediu la 10 ore, la cas'a comunale, in Chisind'a, pe langa pretiu in bani gata, se voru vinde pe calea licitatiunei publice. —

Buteni in 1. Octombrie, 1871.

Stefanu Novacu, m. p.
pretore t. ca jude esecutatoru.

*) Altu-cumu pentru inlesnire si redactiunea năstra priimesc comandele si le va inainta.

**) = 2. fl. in v. a. fore agio socotitu.

Redact.